
Wapniarnia, st. 129, gm. Trzcianka, woj. pilskie, AZP 38-24/74

Informator Archeologiczny : badania 32, 97-98

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

nieliczne luźne fragmenty ceramiki. Wśród znalezisk luźnych najciekawsza jest gliniana figurka przedstawiająca dzika, nawiązująca do podobnych przedstawień z obszaru Polski środkowej.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PSOZ oraz Muzeum Okręgowym w Częstochowie.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Śląskich Sprawozdaniach Archeologicznych”, „Badaniach Archeologicznych na Górnym Śląsku i Ziemiach Pogranicznych w 1998 roku”.

Badania będą kontynuowane.

TRZCINICA, st. 3, gm. Jasło, woj. krośnieńskie, AZP 109-71/1

- osada (młodsza epoka brązu lub wczesna epoka żelaza)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w 1998 roku przez mgr. Jana Gancarskiego (Muzeum Historyczne – Pałac w Dukli) w okresie od 10 do 23 września. Finansowane przez PSOZ. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 183,75 m.

Badania były pierwszymi pracami wykopaliskowymi na tym stanowisku. Ogółem założono 4 wykopy sondażowe. W wykopie II odkryto niewielki obiekt kolisty w zarysie i trapezowaty w profilu. W wypełniku znaleziono tylko kilka fragmentów naczyń. W wykopie IV odsłonięto kolistą jamę o średnicy 120 cm, sięgającą do gł. 75 cm. W trakcie eksploracji wydobyto z niej kilkadziesiąt fragmentów ceramiki, bryłki polepy oraz fragmenty ciężarku tkackiego.

Ogółem pozyskano 250 fragmentów naczyń, 14 wyrobów z radiolarytu i rogowców, 3 fragmenty żaren i bryłki polepy.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Krośnie.

Badania nie będą kontynuowane.

Tur Dolny-Busina, st. 3, gm. Michałów, AZP 92-61/48 - patrz: wczesna epoka brązu

Tyszowce, st. 3, gm. *loco*, woj. zamojskie, AZP 90-92/20 - patrz: wczesna epoka brązu

WAPNIARNIA, st. 129, gm. Trzcianka, woj. pilskie, AZP 38-24/74

- ślady osadnictwa z okresu neolitu
- osada kultury łużyckiej
- ślady osadnictwa kultury jastorfskiej
- osada kultury przeworskiej z późnego okresu wpływów rzymskich

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w lipcu przez Henryka Machajewskiego. Finansowane przez PSOZ i Urząd Gminy w Trzciance. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 404 m².

Stanowisko położone jest na terasie nadzalewowej w pradolinie Noteci. Zarejestrowano łącznie 225 obiektów, stanowiących pozostałości po osadnictwie ludności czterech kultur: neolit, kultura łużycka, kultura jastorfska (?), kultura przeworska. Obiekty:

1. osada neolityczna - 1 jama wypełniona gładzonymi kamieniami i krzemieniami;
2. osada kultury łużyckiej - 53 obiekty, w tym 35 jam posłupowych, 1 ziemianka, 9 palenisk, 7 jam, 1 piec gospodarczy oraz 1130 fragmentów ceramiki;
3. osada z młodszego okresu przedrzymskiego (kultura jastorfska?) - 3 obiekty w tym 2 jamy posłupowe, 1 palenisko oraz 28 fragmentów ceramiki;
4. osada ludności z późnego okresu rzymskiego - 59 obiektów, w tym 36 jam posłupowych, 5 palenisk, 1 ziemianka, 1 dom słupowy, 17 jam oraz 1784 fragmenty ceramiki. Uwagę zwraca ziemianka o powierzchni 10 m² z bogatą zawartością naczyń ceramicznych i metalowych detali stroju oraz budynek słupowy o powierzchni około 30 m².

Na podstawie chronologii naczyń lepionych ręcznie i wykonanych na kole oraz żelaznej zapinki

typu A VI 158 okres funkcjonowania osady datuje się na fazę C_{1b} - C₂ późnego okresu rzymskiego. Wstępnie określa się, że odkryto prawdopodobnie centralne fragmenty gęsto zabudowanej osady ludności kultury łużyckiej i z późnego okresu rzymskiego. Pozostałości po osadnictwie z młodszego okresu przedrzymskiego to zjawiska śladowe.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Instytucie prahistorii UAM w Poznaniu, kopia w PSOZ.

Wyniki badań zostaną opublikowane w wydawnictwie „Studia Gothica”.

Badania będą kontynuowane.

Wąsowo, stan. 29, gm. Kuślin, woj. poznańskie, AZP 53-21/69 - patrz: mezolit

WÓJTOWA WIEŚ, st. 72, woj. opolskie, AZP 90-37/3

- osada kultury łużyckiej (V okres epoki brązu - okres halsztacki)
- osada wczesnośredniowieczna (XII-XIII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 30 kwietnia do 19 czerwca przez mgr. E. Holca (Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu). Finansowane przez Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Opolu. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię około 70 arów.

Stanowisko odkryte zostało podczas badań powierzchniowych przeprowadzonych przez E. Tomczak w 1972 roku.

Pod warstwą humusu, który został usunięty przy pomocy spychacza wystąpiło 70 obiektów osadniczych: 67 ludności kultury łużyckiej i 3 z wczesnego średniowiecza.

Wśród obiektów kultury łużyckiej wydzielono: 2 paleniska z obudową kamienną (obiekt: 2, 3), dużą jamę odpadkową (obiekt 9), 1 jamę zasobową (obiekt 46). Pozostałe to różnej wielkości koliste lub owalne, rzadziej prostokątne, w przekroju najczęściej nieckowate jamy o trudnej do określenia funkcji. Dwa obiekty: 38 i 62 o powierzchni 8,20 i 9,24 m² można z dużym prawdopodobieństwem uznać za pozostałości budynków zagłębionych do około 0,40 m. Na obrzeżach obiektu 38 uchwycono 3 płytkie zagłębienia próchniczne - być może ślady po słupach?. Wypełnisko większości jam było dość jednolite; stanowiła je brunatna próchnica z większą lub mniejszą domieszką piasku, w nielicznych przypadkach również spalenizny.

Z obiektów kultury łużyckiej wyeksplorowano łącznie 4372 fragmenty naczyń, kilkadziesiąt kawałków polepy, kości zwierzęce, krzemienie i muszle małży rzecznych. W obiekcie 11 wystąpiło 9 uszkodzonych i kilkanaście fragmentów ciężarków tkackich kształtu stożkowatego o owalnej podstawie, na której zachowały się ślady osnowy w postaci płytkich rowków. Z obiektu 42 pochodzi dobrze zachowane szydło kościane o długości 8,4 cm. W obiekcie 16 odkryto fragment kamienia szlifierskiego, a w obiektach: 41 i 65 fragmenty trzech oselek. W obiekcie 65 wystąpił fragment łyżeczki glinianej.

Na podstawie analizy materiału ceramicznego osadę w Wójtowej Wsi można datować na V okres epoki brązu i okres halsztacki.

Poza jamami ludności kultury łużyckiej wystąpiły 3 obiekty (nr: 1, 28, 29) z ceramiką wczesnośredniowieczną. Były to jamy różnej wielkości, w rzucie poziomym kształtu owalnego, kolistego i nieregularnego, w przekroju nieregularnego i nieckowatego, o trudnej do określenia funkcji. Wypełnisko dwóch pierwszych stanowiła próchnica z domieszką mniejszej lub większej ilości spalenizny, zaś w obiekcie 29 - piasek ze spalenizną.

Z obiektów wczesnośredniowiecznych wyeksplorowano 91 fragmentów naczyń, głównie ganków, z których część zdobiona jest dookolnymi żłobkami, pojedynczą i wielokrotną linią falistą wykonaną grzebykiem, płytkimi żłobkami i nacięciami paznokciowymi.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu.

Wyniki badań zostaną opublikowane w „Opolskim Roczniku Muzealnym”.

Badania nie będą kontynuowane.